

De WG “Maatschappelijke Verantwoordelijkheid” van de ICDO

Activiteiten 2022

De WG MVO/MVI van de ICDO kwam vier keer samen in 2022.

De activiteiten van de werkgroep stonden hoofdzakelijk in het teken van de uitwerking en invulling van een tweede Nationaal actieplan Ondernemingen en Mensenrechten.

We lichten verder ook twee activiteiten toe die een invulling gaven aan eerder besproken thema's binnen de werkgroep:

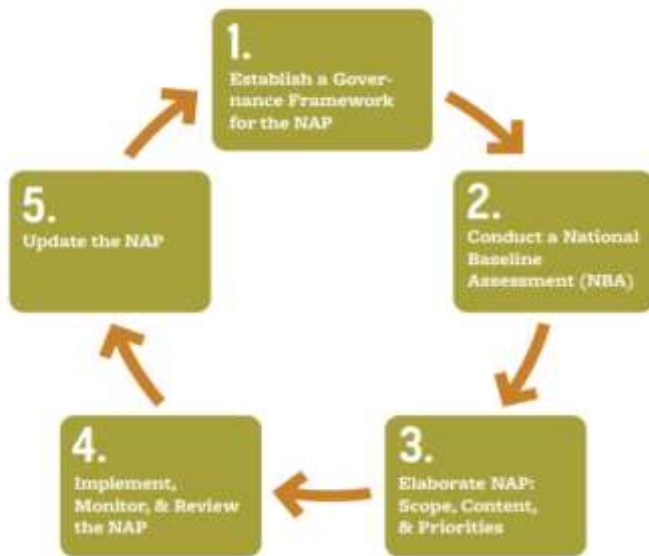
- Om de operationalisering van het due diligence concept te ondersteunen, vonden er bij twee sectorfederaties lerende netwerken hieromtrent plaats. Dit gebeurde simultaan met de ontwikkeling een due diligence toolbox.
- In het kader van een verdere invulling van de Beyond Food-strategie werd de overheidsopdracht 'Het uitvoeren van een analyse op vlak van duurzame ontwikkelingsaspecten van de internationale voedsel- en landbouwketens in België' gerealiseerd.

1. Uitwerking van het tweede Nationaal Actieplan 'Ondernemingen en Mensenrechten'

In maart 2021 hebben de federale en de gewestelijke overheden beslist om een tweede Nationaal Actieplan 'Ondernemingen en Mensenrechten' (NAP O&MR) op te stellen, in overeenstemming met de richtsnoeren van de Verenigde Naties inzake 'Ondernemingen en Mensenrechten' (UNGP's).

De uitwerking van een tweede NAP O&MR dient te resulteren in een beleidsdocument dat Belgische prioriteiten en activiteiten meedeelt die de Belgische regeringen zullen aannemen ter ondersteuning van de uitvoering van internationale, Europese, nationale of gewestelijke verplichtingen en eventueel ook toezeggingen met betrekking tot een bepaald beleidsterrein of onderwerp.

Zoals in het rapport van vorig jaar reeds toegelicht, werd voor de opmaak van het tweede plan beslist om een volgend stappenplan te volgen

5 stappen in het ontwerp, de uitvoering, de follow-up en de herziening van het NAP (Deens Instituut voor de Mensenrechten, 2017)

In 2020 en 2021 werd de basis gelegd voor het governancekader voor het NAP O&MR (fase 1) en vond ook de '[National Basement Assessment](#)' plaats (fase 2). Een gedetailleerde beschrijving van fase 1 en 2 is terug te vinden in het [ICDO Jaarverslag 2021](#).

Het jaar 2022 stond voornamelijk in het teken van een stakeholderbevraging op basis van de output van de National Basement Assessment (NBA) en de opmaak van het plan (fase 3).

Stakeholderconsultatie

Voor de opmaak van een tweede NAP werd – binnen het governancekader - geopteerd om ook de belanghebbenden te consulteren.

Om daaraan invulling te geven, werd op basis van het rapport NBA een overzichtstabel voorzien. De tabel bevatte de aanbevelingen NBA, gegroepeerd volgens de UNGP 3 pijlers (beschermen, eerbiedigen en herstellen). Externe belanghebbenden werden uitgenodigd om voor de betrokken aanbevelingen concrete acties voor te stellen.

De consultatie, ingeleid met een event, vond plaats tussen half januari en begin maart 2022. Zeventien belanghebbenden (stakeholders) namen hieraan deel.

Om de verschillende voorgestelde acties van de stakeholders te analyseren en te synthetiseren, werd beroep gedaan op een externe begeleiding. Dit resulteerde, begin juni, in een rapport, dat [hier](#) te raadplegen is. De resultaten werden ook toegelicht aan de leden van ICDO werkgroep.

Ondertussen waren ook de interne stakeholders (federale en gewestelijke overheidsdiensten) aan de slag gegaan met de opmaak van acties, eveneens in functie van de aanbevelingen NBA.

Aanzet actieplan

In de zomerperiode werden al de ontvangen acties van de verschillende overheidsdiensten samengebracht in één document om het in het najaar binnen de ICDO-werkgroep nog eens te overlopen en aan te passen waar nodig.

De conceptversie van al de voorgestelde acties voor het tweede Nationaal plan Ondernemingen en Mensenrechten, werd uiteindelijk overgedragen aan de twee bevoegde Ministers, de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Duurzame Ontwikkeling.

2. *Ondersteuning van de operationalisering van het due diligence concept*

Het is almaar duidelijker dat het begrip 'due diligence' in de waardeketen aan belang wint. Hetzij als onderdeel van de UNGP's of in het voortuitzicht van toekomstige Europese wetgeving (Refererend naar Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDD)) of als antwoord op toenemende vraag vanuit de ondernemingswereld.

Daar waar het begrip 'due diligence' steeds meer opduikt, is er ook steeds meer vraag door ondernemingen naar bijkomende toelichtingen over het concept en hoe het daadwerkelijk in de praktijk kan toegepast worden.

Om aan deze noden tegemoet te komen, werden in 2022 twee acties uitgevoerd:

- De ondersteuning aan sectorfederaties om aan de hand van een lerend netwerk en pilootprojecten, onder deskundige begeleiding, invulling te geven aan het due diligence proces op de werkvloer. De ondersteuning vond plaats aan de hand van projectsubsidiering toegewezen door de Minister van Duurzame Ontwikkeling. In 2022 namen twee sectorfederaties deel: Agoria (technologische industrie) en Fevia (voedingsindustrie). Uit deze lerende netwerkwerken werd telkens een richtlijn (handleiding), bestemd voor andere ondernemingen binnen de sector, opgesteld. De richtlijnen zijn raadpleegbaar via de [Due Diligence toolbox](#).
- De ontwikkeling van een toolbox Due Diligence.
De toolbox is een instrument dat zich leent als een praktische, toegankelijke, gebruiksvriendelijke en aantrekkelijke gids voor Belgische KMO's en voorziet de nodige informatie en richtlijnen voor ondernemingen die zich vertrouwd willen maken met het begrip due diligence (zorgplicht) en dit in hun activiteiten willen implementeren en integreren. Meer informatie: <https://www.duediligencetoolbox.be/>

3. *Project 'Beyond Food' over de ontwikkeling van een federale strategie voor duurzame voedingsimportketens*

De afgelopen jaren heeft de ICDO-werkgroep MV een ontwerpstrategie ontwikkeld om de internationale agrovoedingsketens en -systemen duurzamer te maken. Dit eerste ontwerp van de federale Beyond Food-strategie werd in december 2020 toegezonden aan de minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzaamheid en de Green Deal, zodat zij met haar ambtgenoten kan beslissen over eventueel beleidsoverleg.

Deze ontwerpstrategie 'Beyond Food' is gebaseerd op en bouwt voort op onder meer de ervaring met 'Beyond Chocolate', die beperkingen kent op het vlak van het objectief aanwijzen van prioritaire ketens en/of ketens met een hoog duurzaamheidspotentieel. Op verzoek van het kabinet van minister Khatibi is in juni 2021 een overheidsopdracht uitgeschreven voor de realisatie van een analyse op het vlak van duurzame ontwikkelingsaspecten van de internationale voedsel- en landbouwketens in België. Het dossier kende een aantal administratieve hindernissen maar de realisatie van de opdracht kon uiteindelijk in de zomer van 2022 van start gaan.

In de analyse, in opdracht van FIDO van het BASIC, Universiteit Antwerpen (Law and Development Research Group) en Fair Trade Advocacy Office (FTAO) Consortium, kwamen volgende aspecten aan bod:

1. Het in kaart brengen van de verschillende internationale agrovoedingssectoren waarvan de producten vanuit de landen van het Zuiden in België worden ingevoerd;
2. Het identificeren van de belangrijkste potentiële problemen op het gebied van duurzame ontwikkeling in deze internationale agrovoedingsketens;
3. Het identificeren en analyseren van bestaande Belgische en Europese overheids- en privé/sector-initiatieven in deze context;
4. Het ontwikkelen van een methodologie om Belgische invoersektoren op basis van hun duurzaamheidsrisico's, (potentiële) hefboomen om ze duurzamer te maken, en mogelijke banden met Belgische ontwikkelingssamenwerkingslanden te wegen en rangschikken;
5. Initiatieven en beleidsaanbevelingen die de federale overheid en/of Belgische actoren kunnen nemen om deze prioritaire sectoren te verduurzamen voor te stellen.

Een begeleidingscomité volgde de verschillende stappen van de analyse op. Aan het overlegcomité namen medewerkers van het FIDO, een medewerker van de FOD Leefmilieu, een medewerkervan het kabinet Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling en een medewerker van het kabinet Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire hulp, deel.

De publicatie van de resultaten van dit onderzoek wordt begin 2023 verwacht en zal gepubliceerd worden op de website van het FIDO.